«فرهیختگان» بررسی کرد

درس‌های گزارش بانک جهانی درباره فضای کسب‌وکار

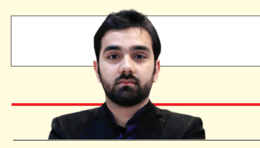

محمدرضا گلرومفرد
روزنامه‌نگار

اگر صاحب سرمایه‌ای بخواهد کشوری را برای کسب‌وکار انتخاب کند ایران صدوبیست‌وهفتمین انتخاب وی خواهد بود و ۱۲۶ کشور شرایط بهتری از ایران برای راه‌اندازی یک کسب‌وکار خواهند داشت. این را بانک جهانی می‌گوید، بانک جهانی در جدیدترین گزارش خود پیرامون فضای کسب‌وکار در بررسی ۱۹۰ کشور جهان رتبه ایران را ۱۲۷ اعلام کرد. طبق این گزارش ایران بعد از کشورهای جنگ‌زده‌ای همچون افغانستان و عراق بدترین فضای کسب‌وکار را بین همسایگان خود دارد. پروژه بررسی فضای کسب‌وکار (Doing Business) در کشورهای مختلف از سال ۲۰۰۴ در دستورکار بانک جهانی قرار گرفته و آمارهای آن نشان‌دهنده بهبود روند کسب‌وکار در بسیاری از کشورهای جهان از سال ۲۰۰۴ تاکنون است. این در حالی است که ایران علی‌رغم اندک اقدامات انجام‌شده نتوانسته توفیق چشمگیری در این زمینه به دست آورد.

در گزارش اخیر بانک جهانی کشورها در ۱۲ حوزه مورد ارزیابی قرار گرفته‌اند که ۱۰ مورد آن برای تعیین امتیاز در سهولت انجام کسب‌وکار - طی ۱۲ ماه منتهی به ۳۰آوریل ۲۰۱۹ - بررسی شده است. نگاهی به رتبه ایران در هر زیرشاخص بیان بهتری از رتبه ۱۲۷ ایران در فضای کسب‌وکار را ارائه خواهد داد. در این زمینه بررسی‌ها نشان‌دهنده آن است که چهار مورد از آنها در حیطه وظایف دولت، چهار مورد در حوزه اختیارات قوه قضائیه، یک مورد در ارتباط با شهرداری‌ها و یک مورد میان دولت و قوه قضائیه مشترک است. جدای از آنکه رتبه ۱۲۷ ایران نشان‌دهنده ضعف عملکرد قوا و دستگاه‌های اجرایی در این مورد است بررسی پیشرفت کشورهایی چون عربستان‌سعودی، پاکستان، بحرین و... در منطقه خاورمیانه که برای بهبود فضای کسب‌وکار تلاش و برنامه‌ریزی گسترده‌ای کرده‌اند نشان‌دهنده غفلت بزرگ کشور در این حوزه است.

ضعف ادامه‌دار دولت

برای بررسی کارنامه دولت در بهبود فضای کسب‌وکار باید به شاخص‌های مرتبط با دولت در بین ۱۰ شاخص مورد ارزیابی بانک جهانی نگاهی کرد. در میان این ۱۰ شاخص چهار شاخص تجارت برون‌مرزی، پرداخت مالیات و اخذ اعتبار مربوط به حیطه عملکردی دولت است. طبق این گزارش عملکرد دولت در حوزه تجارت برون‌مرزی با دو پله افزایش به رتبه ۱۲۳ رسیده است. در شاخص دسترسی به برق نیز ایران به رتبه ۱۱۳ جهان رسیده است که نشان از بدتر شدن رتبه کشور در این حوزه دارد. رتبه ایران در مالیات ۱۴۴ است. نکته قابل‌توجه در این باره آنکه تنها اقدامی که در گزارش ۲۰۲۰ بانک جهانی برای ایران به ثبت رسیده و از آن به‌عنوان یک اقدام منفی در حوزه کسب‌وکار تعبیر شده افزایش مالیات بر انتقال زمین است. مساله مالیات اما از آن جهت که دولت با بحران کاهش شدید درآمدهای نفتی روبه‌رو شده و قصد افزایش درآمدهای خود از این محل را دارد تبدیل به یک چالش بزرگ در حوزه کسب‌وکار شده است. کارشناسان اما معتقدند دولت اگر فشار مالیاتی را از حوزه کسب‌وکار برداشته و با پایه‌هایی نظیر مالیات بر عایدی سرمایه به بخش غیرمولد منتقل کند می‌تواند تاثیر مثبت چشمگیری در بهبود فضای کسب‌وکار ایجاد کند. اما در حوزه اخذ اعتبار نیز رتبه ایران پنج پله بدتر شده است. این مساله در گزارش‌های داخلی که در مورد مشکلات فضای کسب‌وکار منتشر می‌شود نیز به کرات بیان شده است. درواقع به علت آنکه نظارتی بر اعطای تسهیلات بانکی وجود ندارد این مساله سبب شده است بانک‌ها با اعطای وام به شرکت‌های خود و مال‌سازی مانع از رسیدن صحیح منابع مالی به فضای کسب‌وکار شوند. نکته مثبت در این گزارش بهبود رتبه ایران در شاخص حمایت از سرمایه‌گذاران است که توانسته از ۱۷۳ به ۱۲۳ در یک سال اخیر برسد.

سقوط شهرداری‌ها در رتبه‌بندی

در میان ۱۰ شاخص بانک جهانی در انتشار گزارش کسب‌وکار تنها شاخص «صدور مجوز ساخت» مربوط به شهرداری‌ها می‌شود. بررسی گزارش‌های سال‌های گذشته بانک جهانی نشان می‌دهد در حالی که رتبه مجوز ساخت در سال ۲۰۱۶ نسبت به سال گذشته با بهبود ۱۴۵ پله‌ای به رتبه ۲۷ جهان رسیده بود، این رتبه در گزارش دو سال اخیر مجددا بدتر شده است. با وجود آنکه عملکرد شهرداری‌ها در سال‌های ۲۰۱۶ تا ۲۰۱۸ بهترین شاخص ایران در میان ۱۰ شاخص بانک جهانی بوده است اما در این حوزه نیز پس‌رفت قابل‌توجهی مشاهده می‌شود که هشداری برای مسئولان شهری است.

عملکرد ضعیف قوه قضائیه در بهبود فضای کسب‌وکار

چهارمعیار از ۱۰ معیار بانک جهانی برای قضاوت پیرامون فضای کسب‌وکار مربوط به حوزه اختیارات قوه قضائیه می‌شود. رسیدگی به ورشکستگی و پرداخت دیون، شروع کسب‌وکار، ثبت مالکیت و اجرای قراردادها چهار شاخصی هستند که مستقیما در حیطه وظایف قوه قضائیه قرار دارند. رتبه ایران در شاخص ثبت مالکیت نسبت به گزارش سال گذشته ۲۰ پله بهبود یافته و به رتبه ۷۰ رسیده است. اما عملکرد قوه قضائیه در حوزه‌های رسیدگی به امور ورشکستگی، اجرای قراردادها و شروع کسب‌وکار همگی با اندکی تغییر بدتر شده است.

عربستان رتبه نخست بیشترین پیشرفت

در حالی تحریم‌های شدید نفتی و بانکی در یک دهه اخیر اقتصاد ایران را به‌شدت مورد تاثیر قرار داده و دولت را به علت وابستگی شدید به نفت و گاز با کسری شدید بودجه مواجه کرده است که انتظار می‌رفت دولت با تدابیر ویژه‌تری نسبت به سال‌های گذشته و نسبت به همسایگان در تسهیل فضای کسب‌وکار و همچنین رساندن منابع مالی به بخش مولد قدم بردارد. با وجود این اما طبق گزارش سهولت کسب‌وکار ۲۰۲۰ بانک جهانی دولت نه‌تنها کاری برای تسهیل کسب‌وکار در ایران نکرده است بلکه تنها اقدام ثبت‌شده ایران در این گزارش یعنی افزایش میانگین ارزش مالیات بر انتقال مالکیت به‌عنوان یک اقدام منفی در تسهیل فضای کسب‌وکار ثبت شده است. با وجود این آنچه در این گزارش بیش از هر چیز جلب توجه می‌کند معرفی کشورهایی است که توانسته‌اند بیشترین پیشرفت را در بهبود فضای کسب‌وکار به دست آورند. بر اساس گزارش بانک جهانی کشورهای عربستان‌سعودی، اردن، توگو، بحرین، تاجیکستان، پاکستان، کویت، چین، هند و نیجریه به ترتیب بهترین رتبه را در این زمینه به دست آورده‌اند. عربستان‌سعودی در حالی رتبه نخست بهترین پیشرفت را کسب کرده است که اولین صادرکننده نفت جهان و جزء کشورهای با درآمد بالا محسوب می‌شود. نکته قابل توجه دیگر آنکه در بین ۱۰ کشور نخست (از ۱۹۰ کشور مورد بررسی بانک جهانی) دارای بیشترین اصلاح روندهای کسب‌وکار ۶ کشور از خاورمیانه حضور دارند که نشان‌دهنده عزم جدی کشورهای منطقه در این زمینه است، کشورهایی که هیچ‌کدام با محدودیت‌های ایران در زمینه فروش نفت یا مبادلات بانکی روبه‌رو نیستند اما برنامه‌ریزی‌های زیادی برای بهبود کسب‌وکار انجام داده‌اند. درواقع در مجموع ۲۹۴ اقدام مورد تایید بانک جهانی در تسهیل روند کسب‌وکار ۵۷ مورد در خاورمیانه و شمال آفریقا بوده که ۳۵ مورد آن فقط در منطقه خلیج فارس بوده است و ایران هیچ‌سهمی در مجموع اقدامات برای اصلاح روند کسب‌وکار ندارد. از جمله اقداماتی که در کشورهای منطقه انجام شده است می‌توان به چند مورد آن اشاره کرد، در عربستان سعودی، یک پنجره واحد برای ادغام شرکت‌ها ایجاد شده و روندهای قبل و بعد از ثبت شرکت را ساده کرده است. اردن برای نخستین‌بار با انجام سه اصلاح به جرگه کشورهای برتر در این زمینه پیوست، وضع قانون جدید معاملات امن، اصلاح قانون ورشکستگی و راه‌اندازی وثیقه یکپارچه، مدرن و مبتنی‌بر اخطار، دسترسی به اعتبار را تقویت کرد. علاوه‌بر این، اردن با اجرای شیوه‌های الکترونیکی پرداخت مالیات و پرداخت‌های اجباری را آسان‌تر کرد.

دولت متهم اصلی روند کسب‌وکار

جدای از آنکه همواره دولت‌ها به‌خصوص دولت حسن روحانی در شعارهای انتخاباتی خود حل معضل بیکاری و بهبود فضای کسب‌وکار را مطرح کرده‌اند، قانون متولی اصلی بهبود فضای کسب‌وکار را دولت معرفی کرده و رسیدگی به این مساله از وظایف قانونی دولت است. در این زمینه طبق قانون برنامه ششم توسعه و قانون بهبود مستمر محیط کسب‌وکار مصوب سال ۹۰، دولت متولی اصلی بهبود فضای کسب‌وکار بوده و مکلف است با اصلاح قوانین، مقررات و رویه‌ها، محیط کسب‌وکار را ارتقا دهد، چنانکه بند «الف» ماده(۲۲) قانون برنامه ششم توسعه نیز مقرر می‌دارد «دولت مکلف است با اقدام قانونی در جهت اصلاح قوانین، مقررات و رویه‌ها، محیط کسب‌وکار را به‌گونه‌ای امن، سالم، سهل و شفاف سازد تا رتبه ایران در شاخص کسب‌وکار هر سال ۱۰ رتبه ارتقا یابد و در پایان سال چهارم اجرای قانون برنامه، رتبه جهانی ایران به کمتر از ۷۰ برسد.» همچنین ماده(۲) قانون بهبود مستمر محیط کسب‌وکار مصوب سال ۱۳۹۰ مقرر می‌دارد که یکی از وظایف دولت و اتاق بازرگانی، اصلاح و تدوین مقررات و آیین‌نامه‌های مربوط به مساعدسازی فضای کسب‌وکار در کشور است. با این وجود نگاهی به برنامه‌ها و اظهارات دولتمردان نشان می‌دهد اولویتی برای این تغییر و بهبود در فضای کسب‌وکار در کشور وجود ندارد و گره زدن همه مشکلات اقتصادی به محدودیت‌های بین‌المللی مفری برای عدم پاسخگویی در کشور شده است.

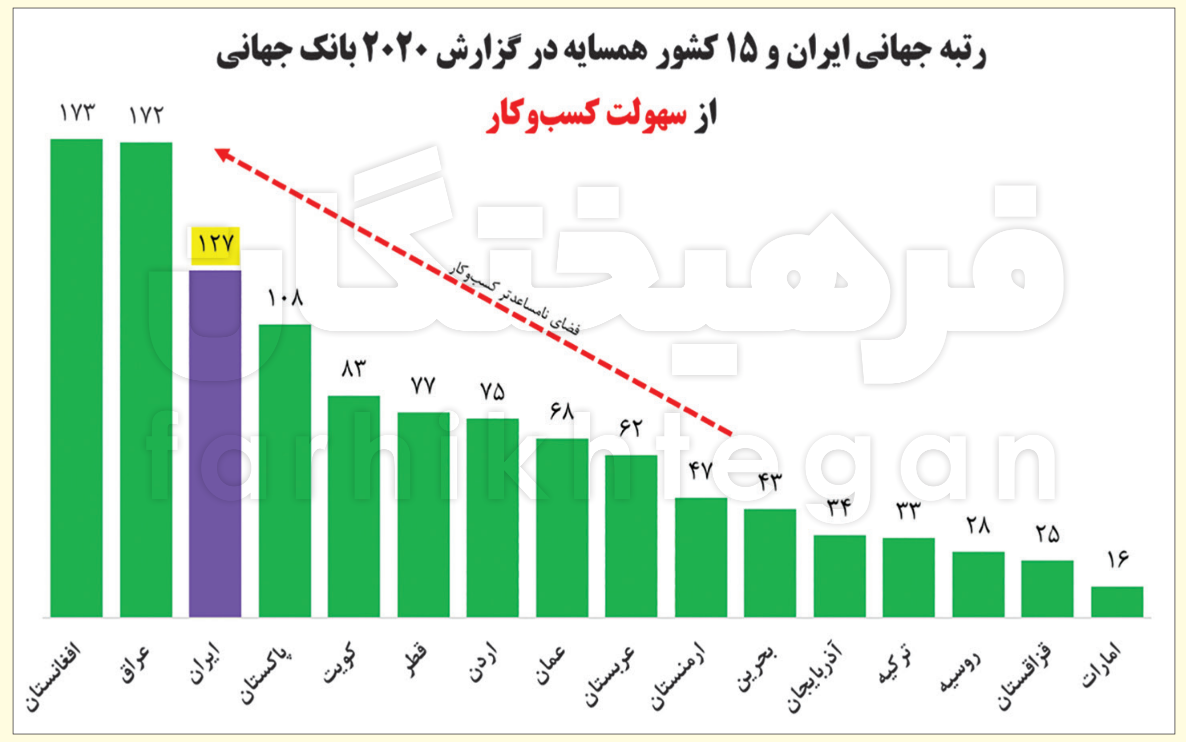

۱۰ شاخص بانک جهانی برای کسب‌وکار

بر اساس تعاریف، فضای کسب‌وکار شامل آن دسته از مولفه‌هایی است که بنگاهدار به‌عنوان صاحب کسب‌وکار تسلطی بر آن ندارد، اما آن عوامل بر عملکرد بنگاه‌ها موثرند. این عوامل می‌توانند سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و تکنولوژیکی باشند که منجر به سهولت کسب‌وکار می‌شوند.

۱۰ شاخص بانک جهانی برای ارزیابی سهولت کسب‌وکار و معیار رده‌بندی کشورها به شرح زیر است:

۱- شروع کسب‌وکار: شامل تایید نام شرکت، ثبت‌نام در اداره ثبت شرکت‌ها، پرداخت مالیات ثبت، انتشار آگهی در روزنامه، تهیه دفاتر رسمی، حق تمبر و... است که این شاخص چهار عامل تعداد دفعات مراجعه یک متقاضی، مدت‌زمان، هزینه و حداقل سرمایه برای ثبت یک شرکت معمولی را نشان می‌دهد.

۲- اخذ مجوزهای ساخت‌وساز: پس از ثبت بنگاه اقتصادی توسط کارآفرین، عملیات بخش ساختمان اعم از اخذ مجوزها و پروانه‌های لازم، تکمیل فرم‌ها، رعایت دستورالعمل‌های بازرسی، مقررات ایمنی و... از سوی شهرداری‌ها صادر می‌شود. هر چقدر زمان اخذ مجوزها طولانی‌تر شود، موجب ناامیدی کارآفرینان از شروع به کار می‌شود.

۳- دسترسی به برق: این شاخص مربوط به اقدامات انشعاب برق است. اطمینان‌بخشی از تامین برق، شفافیت تعرفه‌ها و قیمت برق در این شاخص مدنظرند و اهمیت دارند.

۴- دسترسی به اعتبارات: زمان دسترسی به اعتبارات بانکی و تامین مالی برای شروع فعالیت بنگاه‌های اقتصادی بسیار مهم است.

۵- ثبت مالکیت: شامل فرآیندهای قانونی ثبتی مربوط به نقل‌وانتقال یک ملک تجاری، مدت‌زمان و هزینه آن می‌شود.

۶- پرداخت مالیات: ساعات صرف‌شده برای انجام امور مالیاتی و درصدی از سود که تحت‌عنوان مالیات پرداخته می‌شود، دو موضوع مهم در این شاخص هستند.

۷- تجارت برون‌مرزی: زمان و هزینه لازم برای انطباق مرزی اسناد شامل زمان و هزینه گرفتن، آماده کردن و ارائه اسناد جهت کنترل‌های مرزی و بندری، ترخیص گمرکی و رویه‌های بازرسی و زمان و هزینه لازم برای انطباق اسناد شامل گرفتن اسناد، آماده کردن آنها، پردازش اسناد و ارائه آنها برای واردات می‌شود.

۸- حمایت از سرمایه‌گذاران خرد: این شاخص شامل میزان حمایت قانونی از سهامداران یک شرکت بورسی در سه زمینه افشای اطلاعات، مسئولیت مدیر و سهولت شکایت از مدیر می‌شود. این نماگر به این موضوع می‌پردازد که در چنین معاملاتی سرمایه‌گذاران خرد تا چه حد می‌توانند از حقوق خود در مقابل معاملاتی که مدیران شرکت با خود شرکت انجام می‌دهند، دفاع کنند. بخش قانونی مربوط به قوه قضائیه و بخش فعالیت‌های بورسی مربوط به حیطه وظایف دولت است.

۹- الزام‌آور بودن اجرای قراردادها: شاخص کارایی التزام به قراردادها یا کارایی نظام قضایی برای الزام به اجرای یک قرارداد به ارزش مشخص و مفروض برای همه اقتصادها، در سه مولفه تعداد مراحل، مدت‌زمان و هزینه مرتبط با تشکیل پرونده، دادرسی و اجرای حکم ارزیابی می‌شود.

۱۰- ورشکستگی و پرداخت دیون: تنگناهای اداری مربوط به فرآیند ورشکستگی، مدت‌زمان و هزینه از ابتدای تشکیل پرونده برای تعطیل کسب‌وکار (اعلام ورشکستگی) تا تسویه‌حساب کامل با طلبکاران، هزینه‌های قانونی در مراحل مختلف و میزان مطالبات اخذشده توسط طلبکاران را شامل می‌شود.

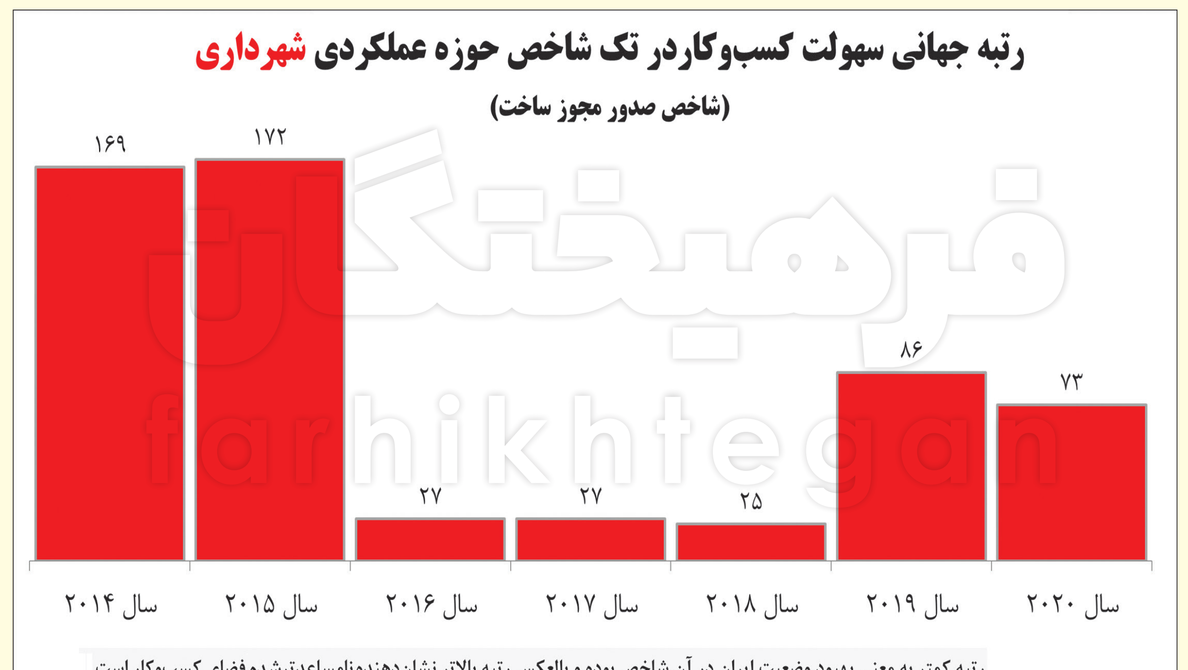

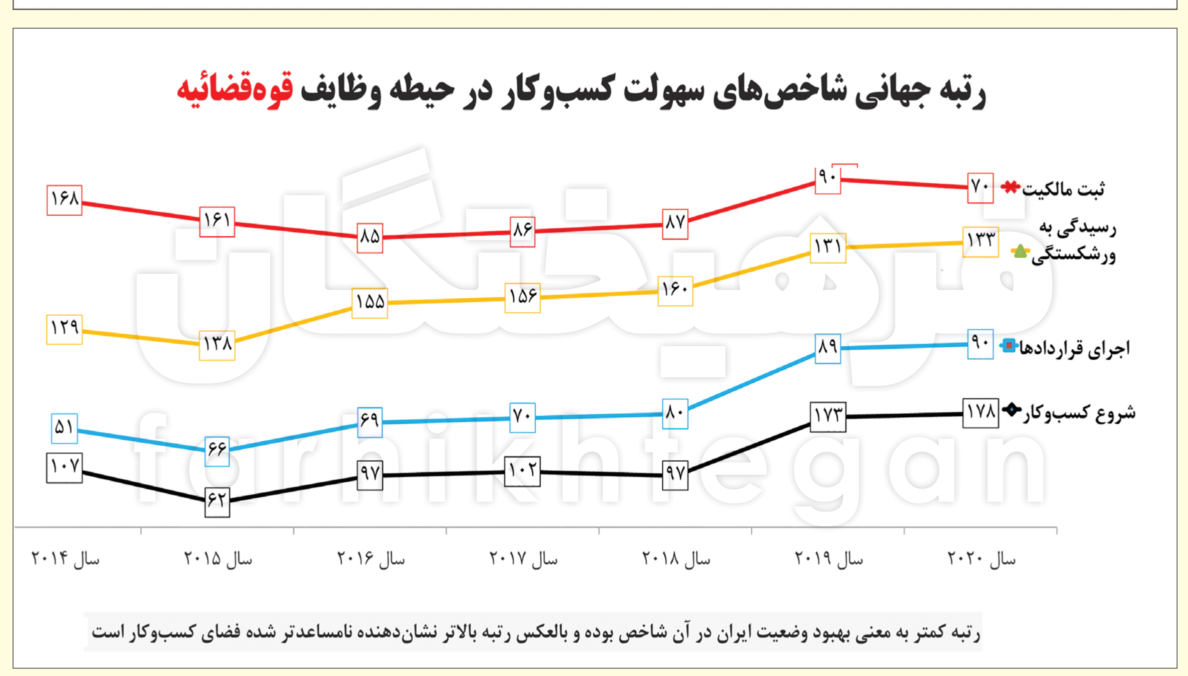

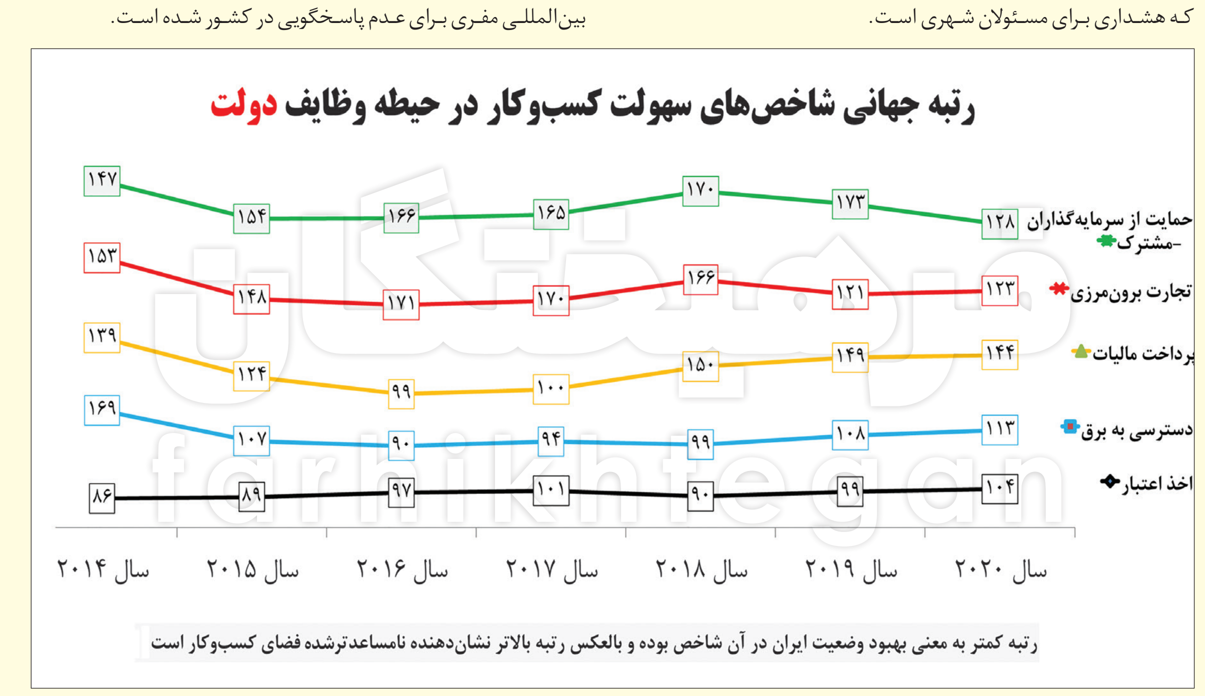

ادامه در صفحه ۱۵

ادامه از صفحه ۱۴

اقدامات مهم کشورها در تسهیل کسب‌وکار

بانک جهانی در بخشی از گزارش سهولت کسب‌وکار ۲۰۲۰ به بررسی کشورهایی که اقدام به کاهش پیچیدگی و هزینه‌های قانونی کسب‌وکار کرده‌اند، پرداخته است اقدامات کشورها در تسهیل کسب‌وکار در حوزه‌های مختلف در جدول‌های زیر آورده شده است

تسهیل شروع کسب‌وکار

نوع فعالیت	اقتصادها	نمونه‌ای از اقدامات مهم
ساده‌سازی تشریفات مربوط به ثبت شرکت (انتشارات، گواهی محضری و رسمی، بازرسی و سایر الزامات)	باهاما، بنگلادش، برزیل، شیلی، کنگو، کرواسی، قبرس، گینه استوایی، اسواتینی، یونان، گرنادا، گینه، هندوراس، هند، الئوس، نیجریه، پاکستان، جمهوری اسلواکی، توگو، امارات متحده عربی، زیمبابوه	لائوس با از بین بردن شرط اخذ اثبات مکان انجام فعالیت اقتصادی، اقدام به تسهیل کسب‌وکار کرد. توگو با لغو الزام تایید اسناد رسمی شرکت و کاهش زمان ثبت‌نام یک شرکت، فعالیت شروع کسب‌وکار را آسان‌تر کرد.
حذف یا کاهش الزام حداقل سرمایه پرداختی مورد نیاز	بلژیک، کرواسی، جمهوری دومینیکن، فیلیپین، سان‌مارینو	بلژیک با معرفی کد جدید برای شرکت‌ها و انجمن‌ها، الزام حداقل سرمایه پرداختی مورد نیاز را حذف کرد.
حذف یا ساده‌سازی فرآیندهای مربوط پس از ثبت شرکت (ثبت‌نام مالیات، ثبت‌نام تامین اجتماعی و صدور مجوز)	کابو ورد، کلمبیا، گامبیا، اندونزی، رژیم اشغالگر قدس، لسوتو، مالت، رومانی، رواند	رواندا با معاف کردن شرکت‌های کوچک و متوسط تازه تشکیل‌شده از پرداخت مالیات پروانه تجارت در دو سال اول عملیات خود، کسب‌وکار را تسهیل کرد.
ایجاد یا بهبود رویه‌های آنلاین	آنتیگوا و باربودا، باهاما، برزیل، اسواتینی، فنلاند، اندونزی، کویت، مالت، میانمار، نیجریه، پاکستان، آمریکا، زیمبابوه	آنتیگوا و باربودا با بهبود تبادل اطلاعات بین نهادهای دولتی درگیر در ادغام شرکت‌ها، به تسریع کسب‌وکار کمک کرد. میانمار با معرفی یک بستر آنلاین برای ثبت شرکت و کاهش هزینه‌های ادغام، کسب‌وکار را آسان‌تر کرد.
ایجاد یا تقویت پنجره‌های واحد	چین، مصر، گابن، قزاقستان، کویت، مالت، پاکستان، عربستان‌سعودی، تاجیکستان، تونس	مالت با راه‌اندازی یک پنجره واحد برای ثبت‌نام کارفرما، کارمندان و مالیات بر ارزش افزوده، شروع کسب‌وکار را تسهیل کرد. تونس با ادغام خدمات دولتی در یک پنجره واحد و کاهش هزینه‌ها، شروع یک کسب‌وکار را آسان‌تر کرد.

تسهیل ثبت مالکیت

نوع فعالیت	اقتصادها	نمونه‌ای از اقدامات مهم
ارتقای قابلیت اطمینان زیرساخت‌ها	آذربایجان، بحرین، بنین، برزیل، کابو ورد، نیجریه	بحرین یک شبکه داخلی جدید را برای ثبت املاک، از طریق سیستم گردش کار الکترونیکی ثبت‌نام، معرفی کرد. جمهوری آذربایجان به‌طور رسمی، نقشه‌برداری از هر قطعه زمین خصوصی در باکو را تهیه و تکمیل کرد.
افزایش شفافیت اطلاعات	آذربایجان، بحرین، بنین، برزیل، کابو ورد، اکوادور، اسواتینی، اتیوپی، کویت، موریس، میانمار، پاکستان، قطر، توگو، تونس، اوکراین، زیمبابوه	کویت استانداردهای ارائه خدمات رسمی درمورد انتقال مالکیت را منتشر کرد. اتیوپی فهرست اسناد مورد نیاز برای تکمیل ثبت املاک را تهیه و با پایش آمارهای رسمی، تعداد معاملات در موسسات ثبت املاک غیرمنقول و استانداردهای خدمات را به‌صورت آنلاین در دسترس عموم قرار داد.
کاهش مالیات یا هزینه‌ها	کرواسی، گینه، جامائیکا، توگو، ترکیه	کرواسی مالیات املاک و مستغلات را از ۴ درصد به ۳ درصد کاهش داد. توگو هزینه‌های دریافت اسناد رسمی و ثبت‌نام را کاهش داد. گینه هزینه ثبت قرارداد فروش در سازمان امور مالیاتی را از ۵ درصد به ۲ درصد از ارزش ملک، کاهش داد.
کاهش زمان	برزیل، کابو ورد، چاد، کرواسی، اکوادور، کویت، موریس، میانمار، عمان، پاکستان، قطر، تونس، ترکیه، زیمبابوه	برزیل برای درخواست گواهی ۲۰ ساله (گواهی‌نامه معتبر) یک سایت آنلاین را معرفی کرد. موریس امکان دسترسی آنلاین به پایگاه داده خود برای انجام جست‌وجوی عناوین و بررسی موارد وارده به دفتر اسناد رسمی را فراهم کرد.
ارتقای بهره‌وری اجرایی	بحرین، برزیل، کویت، قطر، توگو	قطر روند ثبت املاک را با ایجاد یک پنجره واحد، ساده‌تر کرد و از این طریق لزوم تعامل بین متقاضیان و کارمندان وزارتخانه را از بین برد. در توگو، ارسال مدارک نقل‌وانتقال و پرداخت هزینه ثبت‌نام، به‌صورت توام در یک مرحله و در یک اداره انجام می‌شود.

تسهیل پرداخت مالیات‌ها

نوع فعالیت	اقتصادها	نمونه‌ای از اقدامات مهم
معرفی یا توسعه سیستم‌های الکترونیکی	باهاما، بحرین، چین، ساحل عاج، قبرس، مصر، مجارستان، اندونزی، رژیم اشغالگر قدس، اردن، کنیا، کره‌جنوبی، جمهوری قرقیزستان، پاکستان، فدراسیون روسیه، سنگال، ویتنام	اندونزی یک سیستم آنلاین برای تشکیل پرونده و پرداخت مالیات حقوق و دستمزد و مالیات بر ارزش افزوده ایجاد کرد. ثبت آنلاین مالیات حقوق و دستمزد برای شرکت‌هایی که بیش از ۲۰ کارمند دارند، الزامی است. تشکیل پرونده مالیاتی بر ارزش افزوده آنلاین برای شرکت‌هایی که بیش از ۲۰ تراکنش مالیاتی بر ارزش افزوده در یک‌ماه دارند، ضروری است.
کاهش نرخ مالیات بر سود، افزایش موارد مشمول هزینه‌های قابل‌قبول مالیاتی برای شرکت‌ها و ایجاد تغییراتی در مقررات استهلاک مالیاتی	بلژیک، چین، کنگو، گامبیا، رژیم اشغالگر قدس، مراکش، پاکستان، سنت‌وینسنت و گرندادینس، آمریکا	آمریکا نرخ مالیات بر درآمد شرکت‌ها را از ۳۴ درصد به ۲۱ درصد در سال ۲۰۱۸ کاهش داد. مراکش از اول ژانویه ۲۰۱۸ نرخ پایه مالیات بر درآمد شرکت‌ها را با قابلیت درجه‌بندی آن، به ۳۰ درصد افزایش داد.
کاهش مالیات‌های نیروی کار و بیمه‌های اجباری به استثنای مالیات بر سود و کار	بلژیک، گامبیا، مجارستان، مولداوی، رومانی	مجارستان از ابتدای ژانویه ۲۰۱۸، نرخ حق بیمه پرداخت‌شده توسط کارفرما را از ۲۲ درصد به ۱۹٫۵ درصد کاهش داد.
ادغام یا حذف مالیات‌ها	جمهوری قرقیزستان، پاپوا گینه‌نو، رومانی، سنگال، ازبکستان	ازبکستان مالیات زیرساخت‌ها را در سال ۲۰۱۸ با مالیات بر درآمد شرکت‌ها ادغام کرد. پاپوا گینه‌نو از اول ژانویه سال ۲۰۱۸ پذیرش هزینه‌های اموزش جزء هزینه‌های قابل‌قبول مالیاتی را لغو کرد.
بهبود روند استرداد مالیات بر ارزش افزوده	ارمنستان، ساحل‌عاج، پاپوا گینه‌نو، فدراسیون روسیه، صربستان، ترکیه	ارمنستان قانون مالیات بر ارزش افزوده خود را اصلاح کرد تا استرداد وجوه برای همه پرونده‌ها از سال ۲۰۱۸ اصلاح شود. استرداد وجوه مالیات بر ارزش افزوده دیگر محدود به معامله‌گران بین‌المللی نیست. ساحل‌عاج یک سیستم الکترونیکی مدیریت استرداد وجوه مالیات بر ارزش افزوده را معرفی کرد.
فرآیندهای حسابرسی مالیاتی بهبودیافته و اصلاح فرآیندهای مالیات بر درآمد شرکت‌ها	مجارستان، ترینیدادوتوباگو، تونس	تونس یک سیستم اتوماتیک مبتنی‌بر ریسک، برای انتخاب شرکت‌ها جهت ممیزی مستقیم مالیاتی ایجاد کرده است.

بهبود اشتراک‌گذاری اطلاعات اعتباری

نوع فعالیت	اقتصادها	نمونه‌ای از اقدامات مهم
تاسیس اداره وام و اعتبار و دفتر ثبت اعتبارات جدید	موریتانی، اوکراین	اوکراین با راه‌اندازی دفتر ثبت‌نام جدید اعتبار، دسترسی به اطلاعات اعتبار را بهبود بخشید.
بهبود چارچوب قانونی برای گزارش اعتبارات	کامرون، جمهوری آفریقای‌مرکزی، چاد، جمهوری کنگو، گینه استوایی، [illegible]	سنت‌کیتز و نوویس دسترسی به اطلاعات اعتباری را با معرفی آیین‌نامه‌ای که مشخص‌کننده شرایط صدور مجوز و عملکرد دفاتر اعتباری در کشورهای عضو [illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]

شاخص تسهیل اخذ مجوزهای ساخت‌وساز

نوع فعالیت	اقتصادها	نمونه‌ای از اقدامات مهم
کاهش زمان برای پردازش درخواست مجوزها	آرژانتین، بحرین، کابو، چین، هند، کویت، موریس، میانمار، پاکستان، رواندا، توگو، اوکراین، امارات متحده عربی، ازبکستان	رواندا با تسریع در اخذ مجوزهای ساخت‌وساز، زمان لازم برای دسترسی به اتصال آب و فاضلاب را کاهش داد.
ساده‌سازی فرآیندها	آرژانتین، بحرین، چین، گابن، هنگ کنگ، چین، هند، قزاقستان، کوزوو، کویت، مالزی، موریس، مولداوی، مراکش، پاکستان، فیلیپین، عربستان‌سعودی، سیشل، سنگاپور، تایلند، اوکراین، زیمبابوه	مالزی روند کار اخذ مجوزهای ساختمانی را با از بین بردن الزام معاینه جاده و زه‌کشی ساده‌تر کرد.
تصویب قوانین جدید ساخت	ارمنستان، چین، کنگو، اتیوپی، گابن، جورجیا، هنگ کنگ، چین، هند (دهلی)، کنیا، مولداوی، میانمار، رواندا، سنگاپور، تایلند	ارمنستان و میانمار با اعمال شرایط سختگیرانه‌تر برای معماران و مهندسان، کنترل کیفیت ساخت را تقویت کردند.
افزایش شفافیت	اسواتینی، گرجستان، کنیا، میانمار، توگو، زیمبابوه	اسواتینی، گرجستان و کنیا با افزایش دسترسی عمومی به اطلاعات، رویه کنترل کیفیت ساختمان محل انجام کسب‌وکار را بهبود بخشیدند.
کاهش هزینه‌ها	بحرین، کرواسی، دانمارک، هند، قزاقستان، کنیا، مراکش، نپال، نیجریه، صربستان، سنگاپور، توگو، اوکراین	نپال با کاهش هزینه‌های دریافت مجوز ساخت‌وساز، فرآیند صدور پروانه‌های ساخت‌وساز را آسان‌تر و کم‌هزینه‌تر کرد.
معرفی یا بهبود پنجره واحد	پاکستان، زیمبابوه	پاکستان با ساده‌سازی روند تصویب و بهبود کارآیی پنجره واحد، اخذ مجوزهای ساخت‌وساز را تسریع بخشید.
بهبود یا معرفی سیستم عامل‌های الکتریکی یا خدمات آنلاین	آرژانتین، بحرین، کابو ورد، چین، هند، کویت، مراکش، نپال، عربستان‌سعودی، صربستان، سنگاپور، توگو، اوکراین	آرژانتین با پیاده‌سازی یک پلتفرم الکترونیکی برای صدور پروانه ساخت‌وساز و همچنین ساده‌سازی فرآیندها، اخذ مجوزهای ساختمانی را آسان‌تر کرد.

تسهیل دسترسی به برق

نوع فعالیت	اقتصادها	نمونه‌ای از اقدامات مهم
تسهیل در عرضه انرژی مطمئن‌تر	آلبانی کاستاریکا، مصر، رأس‌عرب، اندونزی، کنیا، کوزوو، جمهوری قرقیز، الئوس، مالت، رواندا، صربستان، اوگاندا، اوکراین	جمهوری عربی مصر سیستم‌های خودکار را برای نظارت بر قطع برق و بازیابی خدمات به کار گرفت. کنیا با مدرن‌سازی زیرساخت‌ها و افتتاح یک ایستگاه جدید در نایروبی، اطمینان از منبع تغذیه برق برای انجام کسب‌وکارها را بهبود بخشید. اوکراین روشی را برای نحوه جبران خسارات برق به مشتریان معرفی کرد.
ارتقای شفافیت اطلاعات تعرفه‌ای	باهاما، چین، مصر، پاکستان	باهاما صدور تعرفه برق را به‌صورت آنلاین آغاز کرد.
کاهش هزینه‌های اتصال برق	بنگلادش، کابو ورد، لیتوانی، توگو	لیتوانی هزینه دریافت اتصالات جدید را کاهش داد. توگو هزینه‌های اتصال و ذخیره ایمنی شارژشده برای اتصالات جدید را کاهش داد.
کاهش زمان برای به‌دست آوردن یک اتصال جدید برق	بحرین، بنگلادش، باربادوس، بلیز، کاستاریکا، اسواتینی، غنا، اندونزی، کویت، لائوس، مراکش، عمان، پاکستان، لهستان، قطر، روسیه، عربستان‌سعودی، اوکراین	باربادوس با به‌کارگیری نرم‌افزار جدید برای پردازش برنامه‌های کاربردی اتصال و با ارائه برنامه‌های آموزشی به کارمندان خدمات، فرآیند اتصال برق را تسریع کرد. لائوس با اختصاص تعداد بیشتری کارمند برای پردازش درخواست‌های اتصال، زمان دریافت اتصال جدید را کاهش داد. پاکستان پورتال‌های آنلاین را برای طرح‌های اتصال جدید و چارچوب زمانی برای ارائه خدمات را راه‌اندازی کرد.
ساده‌سازی روند تصویب	کابو ورد، چین، السالوادور، کویت، لیتوانی، مراکش، نیجریه، عربستان‌سعودی	کویت درخواست اتصال برق را دیجیتالی و فرآیندهای مربوط به امور اتصال و نصب تاسیسات کنتور را ترکیب کرد و همچنین یک سیستم اطلاعات جغرافیایی را برای ساده‌تر کردن بررسی درخواست‌های اتصال راه‌اندازی کرد.

تسهیل تجارت فرامرزی

نوع فعالیت	اقتصادها	نمونه‌ای از اقدامات مهم
معرفی یا بهبود ارائه و پردازش الکترونیکی اسناد برای صادرات	آرژانتین، ارمنستان، باربادوس، کلمبیا، هند، اندونزی، کویت، مراکش، نیجریه، پاپوا گینه‌نو، پرو، عربستان‌سعودی، امارات متحده عربی	امارات متحده عربی سیستم گواهی‌های مبدأ الکترونیکی را معرفی کرد. آرژانتین مجوز واردات را اصلاح کرد. پاپوا گینه‌نو با اجرای یک سیستم خودکار مدیریت داده‌های گمرک، زمان انطباق اسناد صادرات و واردات را کاهش داد.
معرفی یا بهبود ارائه و پردازش الکترونیکی اسناد برای واردات	آرژانتین، چین، هند، کویت، مراکش، نیجریه، پاپوا گینه‌نو، پرو، عربستان‌سعودی، سیرالئون، اروگوئه، ازبکستان	هند با ادغام چندین آژانس دولتی در سیستم آنلاین الکترونیکی سانچیت، انطباق الکترونیکی اسناد را تقویت کرد. سیرالئون سیستم تبادل داده الکترونیکی گمرک خود را به سیستم آسیکودای جهانی ارتقا داد.
بهبود حمل‌ونقل و تقویت زیرساخت‌های بنادر برای صادرات	بحرین، چین، هند، مراکش، نپال، عمان، عربستان‌سعودی	بحرین اسکنرهای جدیدی را در کاخ پادشاه فهد مستقر و خطوط متمایز برای عبور از مرز ایجاد کرد. نپال یک پاسگاه یکپارچه کنترلی در بیرگونج، یک گمرک مشترک و پاسگاه مرزی بین نپال و هند افتتاح کرد.
بهبود حمل‌ونقل و تقویت زیرساخت‌های بنادر برای واردات	باربادوس، چین، هند، مراکش، نپال، عمان، عربستان‌سعودی	هند و عربستان‌سعودی با ارتقای زیرساخت‌های بندری، واردات را آسان‌تر کردند. مراکش پرداخت الکترونیکی برای هزینه بندر را از طریق یک سیستم اطلاعاتی تسهیل کرد.
تسهیل رویه‌های گمرکی برای واردات و صادرات	باربادوس، بلیز، چین، هند، رژیم اشغالگر قدس، کویت، نپال، نیجریه، عمان، پاکستان، عربستان‌سعودی، تاجیکستان، اوکراین، امارات متحده عربی، ازبکستان	چین اعلامیه‌های پیشرفته واردات را معرفی کرد. عمان و ازبکستان سیستم‌های مدیریت ریسک را معرفی کردند. پاکستان ادغام آژانس‌های مختلف را در سیستم الکترونیکی گمرکی مبتنی‌بر وب و همچنین هماهنگی بازرسی‌های فیزیکی مشترک را در بندر تقویت کرد.

تقویت حمایت از سرمایه‌گذاران خرد

نوع فعالیت	اقتصادها	نمونه‌ای از اقدامات مهم
افزایش نقش سهامداران در مدیریت شرکت	ارمنستان، باهاما، بحرین، چین، جیبوتی، مصر، یونان، کنیا، کوزوو، کویت، لیتوانی، مراکش، میانمار، عمان، فدراسیون روسیه، صربستان، اسپانیا، ازبکستان، زامبیا	در کنیا سهامداران اکنون حرف آخر را درمورد انتخابات و عزل حسابرس خارجی اعلام می‌کنند. عمان قانون جدید شرکت‌های بازرگانی را منتشر کرد که سهامداران را قادر می‌سازد درمورد معاملات عمده تصمیم بگیرند.
[illegible]	[illegible]	[illegible]

سهولت حل‌وفصل ورشکستگی

نوع فعالیت	اقتصادها	نمونه‌ای از اقدامات مهم
[illegible]	[illegible]	[illegible]

تسهیل اجرای قراردادها

نوع فعالیت	اقتصادها	نمونه‌ای از اقدامات مهم
[illegible]	[illegible]	[illegible]